

INTERVENSI KERAJAAN MENERUSI AGROPOLITAN GAHAI TERHADAP KESEJAHTERAAN KELUARGA GOLONGAN B40

^{1*}Mohd Khairi Ismail, ²Chamhuri Siwar, ³Nur Adyani Sabarudin

¹Fakulti Pengurusan Perniagaan, Universiti Teknologi MARA (Kampus Dungun), 23000 Kuala Dungun, Terengganu;

², Institut Alam Sekitar & Pembangunan (LESTARI), Universiti Kebangsaan Malaysia, 43600 Bangi, Selangor;

³, Fakulti Ekonomi & Pengurusan, Universiti Kebangsaan Malaysia, 43600 Bangi, Selangor

Abstrak

Kerajaan Malaysia telah melaksanakan pelbagai intervensi menerusi pelaksanaan program pembangunan dalam meningkatkan kesejahteraan hidup keluarga isi rumah B40. Kajian ini membincangkan intervensi kerajaan terhadap kesejahteraan keluarga kumpulan isi rumah berpendapatan 40 peratus terendah (B40) iaitu individu yang menyertai dan tidak menyertai program pembangunan kerajaan. Kajian dilaksanakan di Kuala Lipis, Pahang, Malaysia melibatkan 45 peserta Projek Agropolitan Gahai dan 45 pekebun kecil Kampung Tanjung Gahai. Pemilihan sampel adalah menggunakan pensampelan bertujuan (*purposive sampling*). Kajian menggunakan analisis deskriptif, analisis skor dan analisis bukan parametrik iaitu Ujian Mann-Whitney-U. Hasil analisis data menunjukkan keluarga peserta Projek Agropolitan Gahai mempunyai kesejahteraan hidup yang lebih tinggi berbanding pekebun kecil Kampung Tanjung Gahai. Selain itu, terdapat perbezaan yang signifikan terhadap kesejahteraan hidup bagi kedua-dua kumpulan responden tersebut. Justeru, wujud keperluan pelaksanaan dasar dan program bersasar dalam meningkatkan kesejahteraan golongan B40.

Kata kunci: Intervensi; kesejahteraan, golongan B40; analisis bukan parametrik

Pengenalan

Pelaksanaan Rancangan Malaysia Kesebelas (RMK-11) menunjukkan usaha kerajaan untuk meningkatkan taraf hidup kumpulan isi rumah berpendapatan 40 peratus terendah atau dikenali sebagai golongan B40. Sekiranya isi rumah B40 terus berada dalam kedudukan sosioekonomi semasa mereka, ini akan meningkatkan kos sosial kepada negara melalui pengurangan bilangan tenaga kerja berkemahiran yang diperlukan dan seterusnya memberikan kesan kepada pertumbuhan keluaran negara. Di samping itu, ia juga akan menyebabkan ketidakseimbangan bandar yang berterusan dan menjaskan potensi pertumbuhan ekonomi di luar bandar dan pinggir bandar. Dalam keadaan Malaysia terus membangun, isi rumah B40 tidak wajar dipinggirkan daripada menikmati peluang yang

terhasil daripada kemakmuran negara. Isi rumah B40, tanpa mengira etnik perlu diberikan tumpuan, terutamanya isi rumah miskin dan berpendapatan rendah di bandar dan luar bandar serta isi rumah mudah terjejas dan aspirasi. Oleh itu, pihak kerajaan telah melaksanakan pelbagai strategi bagi meningkatkan pendapatan dan kesejahteraan keluarga kumpulan isi rumah B40. Kajian membincangkan intervensi kerajaan menerusi program pembangunan terhadap kesejahteraan keluarga kumpulan isi rumah B40. Kajian ini melibatkan responden iaitu individu yang menyertai dan tidak menyertai program pembangunan kerajaan. Kajian dilaksanakan di Kuala Lipis, Pahang, Malaysia dengan mengambil kira Projek Agopolitan Gahai, Lipis sebagai program pembangunan yang mewakili intervensi kerajaan dan penduduk sekitarnya sebagai individu yang tidak menyertai projek tersebut. Responden kajian adalah peserta Projek Agopolitan Gahai dan pekebun kecil Kampung Tanjung Gahai menerusi penilaian tahap kesejahteraan keluarga.

Kajian Literatur

Konsep B40

Kelas pendapatan isi rumah boleh dibahagikan kepada tiga kumpulan iaitu isi rumah yang memperolehi pendapatan 40 peratus terendah, daripada jumlah keseluruhan pendapatan rakyat Malaysia (B40), isi rumah yang memperolehi pendapatan 41 peratus kepada 80 peratus daripada jumlah keseluruhan pendapatan rakyat Malaysia (M40), dan isi rumah yang memperolehi pendapatan 20 peratus tertinggi daripada jumlah keseluruhan pendapatan rakyat Malaysia (T20). Garis pemisah berdasarkan pendapatan telah digunakan untuk menentukan ketiga-tiga golongan ini di mana golongan B40 adalah isi rumah berpendapatan RM4,360 dan ke bawah. Manakala isi rumah kumpulan M40 dan T20 adalah masin-masing berpendapatan RM4,361 – RM9,619 dan RM9,620 dan keatas (Jabatan Perangkaan Malaysia, 2017).

Konsep Intervensi

Menurut Kamus Dewan Bahasa dan Pustaka, intervensi merujuk sebagai pembuatan atau tindakan campur tangan yang dilakukan oleh satu lembaga (badan) terhadap sesebuah permasalahan (pertikaian) yang terjadi di antara dua pihak atau beberapa pihak sekaligus, Dalam penyelidikan khususnya berkaitan kesejahteraan, konsep intervensi sering dirujuk sebagai satu tindakan oleh satu pihak dalam membantu individual atau masyarakat menerusi pelaksanaan program pembangunan (Sylvia et al, 2020). Intervensi melibatkan unit yang berpergaruh dalam mengerakkan rancangan agar memastikan segala yang dimatlamatkan dapat dicapai. Kajian oleh Boardway dan Wildasin (1984) menyatakan bahawa kerajaan merupakan antara unit utama dalam menjalankan aktiviti intervensi. Menurut Breton (1987) intervensi yang efektif perlu berdasarkan kepada matlamat yang jelas dan disokong dengan pelan pelaksanaan yang baik. Kajian oleh Anand dan Ravallion (1993), intervensi kerajaan boleh dijalankan pada tiga peringkat iaitu di peringkat nasional, masyarakat dan individu. Oates (1999) menyatakan bahawa kesan intervensi kerajaan menerusi tindakan atau program

perlu dinilai agar pencapaian matlamat dan impaknya dapat diketahui bagi tujuan merangka kepada tindakan yang lebih baik.

Konsep Kesejahteraan

Menurut Wilkinson dan Pickett (2020), kesejahteraan adalah istilah yang digunakan untuk menerangkan persepsi individu terhadap kehidupan mereka. Kesejahteraan merujuk kepada integrasi fizikal, sosial, mental, emosi, kerohanian dan ciri sosial. Sesetengah penyelidik sains sosial menerangkan konsep kesejahteraan sebagai konstruk dalaman yang mungkin terpisah daripada keadaan luaran (Hartweg, 1990; Orem, 1985). Kesejahteraan juga boleh ditakrifkan sebagai satu keadaan harmoni dalam setiap kehidupan. Ia merupakan keadaan yang dicirikan melalui pengalaman kebahagiaan, keseronokan, kerohanian, dan kegembiraan (Orem, 1985). Dalam konteks kekeluargaan pula kesejahteraan adalah keadaan keluarga dalam sesebuah negara yang berada dalam keadaan selamat, sihat, aman, selesa, harmoni dan memuaskan. Definisi ini meliputi aspek seperti rohani, ekonomi dan kewangan, mental, psikososial, kesihatan, politik dan kelestarian. Menurut Qu et al. (2013), kesejahteraan keluarga meliputi empat elemen iaitu keselamatan fizikal dan juga mental serta kesihatan fizikal, hubungan infrafamili, galakan pencapaian keluarga, hubungan sosial luaran dan jaminan ekonomi. LPPKN (2012) mendefinisikan kesejahteraan keluarga adalah sebuah konsep yang multidimensi, merangkumi pelbagai aspek kehidupan seseorang individu atau sebuah keluarga seperti pembangunan modal insan, ekonomi, kerohanian, psikologikal dan sosial.

Agropolitan Gahai Sebagai Intervensi Kerajaan Untuk Meningkatkan Kesejahteraan Hidup Golongan B40

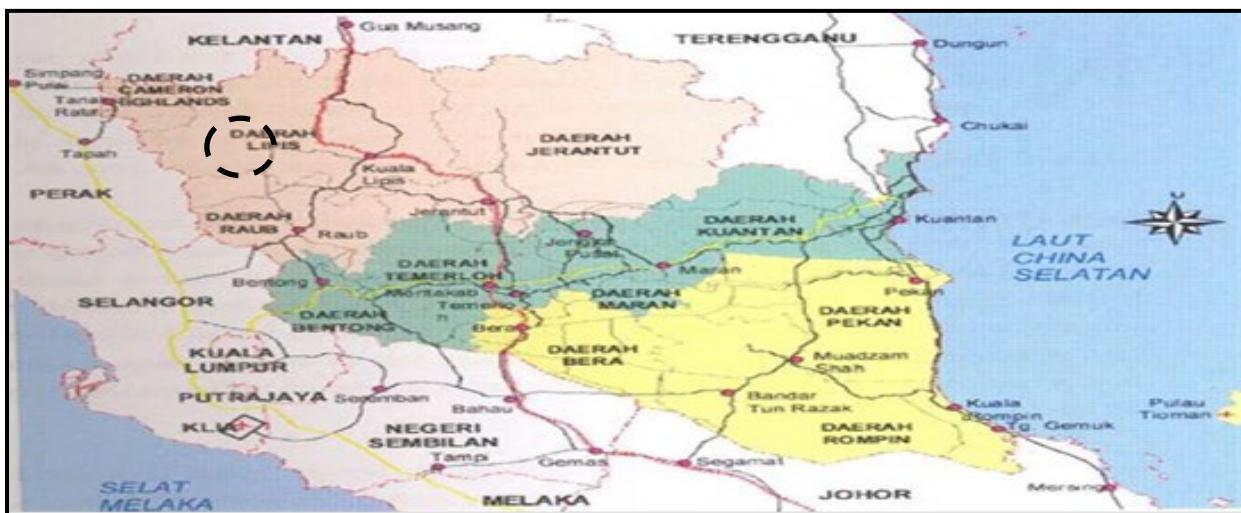
Projek agropolitan adalah antara jenis intervensi kerajaan dalam membasmi kemiskinan dan turut melibatkan beberapa daerah di negeri Pahang. Berdasarkan rekod, sehingga tahun 2016, terdapat 11 projek agropolitan yang dilancarkan oleh kerajaan di bawah Kementerian Kemajuan Luar Bandar (KKLW) dan negeri Pahang mempunyai dua projek agropolitan iaitu Program Agropolitan Chemomoi dan Projek Agropolitan Gahai (Kementerian Luar Bandar dan Wilayah, 2012). Walau bagaimanapun, pelaksanaan Agropolitan Chemomoi berakhir pada September 2016. Manakala, proses pembangunan Projek Agropolitan Gahai, Lipis, Pahang tamat pada tahun 2012 dan telah menunjukkan hasil kepada peserta menerusi perolehan pendapatan.

Pemilihan Projek Agropolitan Gahai, Lipis bagi kajian ini adalah berdasarkan kriteria berikut:

- i. Projek Agropolitan Gahai telah melepas pembangunan melebihi lima (5) tahun dan membolehkan kajian impak dijalankan.
- ii. Projek Agropolitan Gahai terletak di negeri Pahang iaitu antara negeri yang mempunyai kadar kemiskinan yang tinggi (Malaysia, 2015) dan ia bersesuaian dengan objektif kajian dalam menilai impak projek agropolitan dalam membasmi kemiskinan.

- iii. Pemilihan Projek Agropolitan Gahai merupakan cadangan daripada Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah (KKLW) kerana ia merupakan projek agropolitan yang awal pembentukannya dan menunjukkan prestasi baik dan wujud keperluan dalam milainya.

Projek Agropolitan Gahai, Lipis, Pahang (Rajah 1) merangkumi kawasan seluas 238.76 hektar yang melibatkan sejumlah 80 peserta projek. Kesemua peserta projek ini merupakan golongan miskin tegar. Peserta projek ini terbahagi kepada dua kategori iaitu 50 orang dengan petempatan dan 30 orang tanpa petempatan. Projek Agropolitan Gahai, Lipis ini diuruskan oleh agensi pelaksana yang dipertanggungjawabkan oleh Kementerian Kemajuan Luar Bandar & Wilayah (KKLW) iaitu Pihak Berkusa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah (RISDA). Projek Agropolitan Gahai melibatkan pembangunan komponen ekonomi, fizikal dan modal insan.

Petunjuk: Kedudukan Projek Agropolitan Gahai, Lipis, Pahang

Rajah 1 Kawasan kajian

Bagi komponen ekonomi, aktiviti ekonomi utama dan hiliran menyumbang kepada pendapatan peserta dan sekali gus membantu kepada peningkatan taraf hidup. Aktiviti ekonomi utama merujuk kepada penglibatan peserta dalam Ladang Sejahtera. Kini, 232.69 hektar Ladang Sejahtera telah siap ditanam dengan sebanyak 117,940 pokok getah dan telah mengeluarkan hasil dalam bentuk upah dan dividen. Di samping itu, terdapat aktiviti hiliran yang dapat menyumbang kepada pendapatan peserta yang rata-rata sebelum ini merupakan golongan miskin tegar. Hal ini dibuktikan menerusi peningkatan dalam pendapatan peserta. Sebelum menyertai Projek Agropolitan Gahai, peserta merupakan golongan miskin tegar dengan purata pendapatan RM400 sebulan. Selepas menyertai projek agropolitan, peserta menerima pendapatan dalam bentuk upah toreh dan dividen dengan purata pendapatan RM1900 sebulan.

Setakat Mei 2015, sejumlah RM400,000 telah dibayar kepada peserta bagi dividen ladang sejahtera. Bagi aktiviti hiliran, aktiviti burung walit masih aktif diuruskan oleh Koperasi Peserta Gahai (KOPEGA). Projek ini disertai oleh 80 peserta agropolitan yang melibatkan kos awal berjumlah RM58,000. Kos pengurusan bagi projek ini sehingga Mei 2015 adalah sebanyak RM4,591 yang tertumpu kepada selenggara dan kawalan musuh. Bagi pemasaran hasil burung walit, ia melibatkan penjualan produk seperti jualan sarang burung dan hasil minuman. Pada tahun 2014, projek burung walit ini telah mengeluarkan hasil sebanyak 8.020kg dengan purata harga RM1,200 per kilogram yang menghasilkan jumlah pendapatan sebanyak RM6,000.

Pembangunan komponen fizikal pula merangkumi rumah, infrastruktur asas, kemudahan ameniti dan prasarana perniagaan. Komponen fizikal ini disediakan oleh agensi pelaksana semasa pembangunan projek. Infrastruktur asas meliputi jalan dalam petempatan, Bekalan Air Luar Bandar (BALB), Jalan Luar Bandar (JALB), Projek Jalan Kampung (PJK), longkang dan sistem perparitan yang baik. Selain itu, peserta Agropolitan Gahai turut menikmati kemudahan ameniti seperti dewan serbaguna, surau, padang permainan dan banyak lagi. Selain pembangunan fizikal asas, projek pembangunan ini juga menyediakan prasarana perniagaan iaitu gerai, bengkel, kiosk, dan prasarana Industri Kecil & Sederhana (IKS).

Selain pembangunan komponen ekonomi dan fizikal, penumpuan turut diberikan kepada komponen modal insan. Komponen ini merujuk kepada penyediaan kursus atau latihan bagi pra-penempatan dan pos-penempatan. Bagi kursus pra-penempatan ia dilaksanakan sebelum peserta memasuki petempatan atau menyertai projek agropolitan. Kursus ini dihadiri oleh ketua isi rumah (KIR) dan ia bagi peserta petempatan sahaja. Kursus pos-petempatan pula dilaksanakan secara berterusan selepas penyertaan peserta di dalam projek agropolitan. Kursus ini tidak terhad kepada KIR sahaja tetapi turut melibatkan ahli isi rumah. Kursus-kursus ini seperti kursus keusahawanan, kemahiran dan teknikal, kerohanian, keluarga bahagia dan sebagainya.

Metodologi Kajian

Kajian ini dijalankan di daerah Kuala Lipis, Pahang, Malaysia. Kajian ini mengambil kira Projek Agropolitan Gahai, Lipis sebagai bentuk intervensi kerajaan dalam membantu golongan B40. Selain itu penduduk di kawasan sekitar projek ini dikenalpasti sebagai individu yang tidak menyertai projek agropolitan dan tidak terlibat dalam program intervensi kerajaan.

Kampung Tanjung Gahai terletak di daerah Kuala Lipis, Pahang. Kampung ini didiami oleh 60 buah keluarga di mana pekerjaan utama mereka adalah menoreh getah. Kampung ini terletak lima kilometer dari penempatan peserta Projek Agropolitan Gahai, Lipis. Seramai 50 keluarga menjadikan aktiviti menoreh getah sebagai sumber pendapatan utama. Kampung ini mempunyai kemudahan seperti surau, dewan orang ramai, jalan kampung, kemudahan bekalan elektrik dan bekalan sumber air terawat. Pemilihan pekebun kecil Kampung Tanjung Gahai bagi kajian ini adalah berdasarkan kriteria berikut:

- i. Kampung Tanjung Gahai adalah penempatan yang paling dekat dengan jarak 3km dari Projek Agropolitan Gahai.
- ii. Majoriti penduduk kampung Tanjung Gahai adalah pekebun kecil getah.
- iii. Pekebun kecil Kampung Tanjung Gahai mempunyai ciri-ciri sosio ekonomi yang hampir sama dengan peserta Projek Agropolitan Gahai.

Kajian ini menggunakan persampelan bertujuan (*purposive sampling*). Pemilihan persampelan bertujuan disebabkan pemilihan sampel adalah untuk menjawab objektif kajian iaitu mengkaji pelaksanaan Projek Agropolitan Gahai dalam membasi kemiskinan. Justeru itu pemilihan 45 peserta Projek Agropolitan Gahai sebagai responden disebabkan mereka adalah pihak yang terlibat secara langsung bagi projek ini. Bilangan 45 peserta ini adalah sesuai sebagai sampel kerana jumlah peserta Projek Agropolitan (populasi) adalah 50 orang. Penentuan bilangan sampel bagi kajian ini berpandukan kepada bilangan sampel yang dicadangkan oleh Krejic & Morgan (1970). Pemilihan pekebun kecil getah di sekitar Kuala Lipis pula adalah untuk tujuan perbandingan kemiskinan dalam membincangkan keberkesanan Projek Agropolitan bagi membasi kemiskinan dan ia juga berasaskan kepada persampelan bertujuan (*purposive sampling*). Sejumlah 45 pekebun kecil getah diambil daripada sejumlah 50 pekebun kecil yang tinggal di kawasan berhampiran di sekitar Projek Agropolitan Gahai. Kajian menggunakan data primer yang dikumpulkan melalui temu bual dan pengisian borang soal selidik ke atas peserta Projek Agropolitan Gahai, Lipis dan pekebun kecil daerah Lipis, Pahang.

Analisis Data

Analisis Deskriptif

Analisis deskriptif merangkumi analisis min, sisihan piawai, maksimum dan minimum. Hasil analisis deskriptif akan dipersembahkan dalam bentuk jadual dan graf. Kebanyakan kajian lepas menggunakan teknik analisis ini dalam membincangkan sosioekonomi, pemilikan aset dan kemudahterancaman. Jika diperincikan, analisis deskriptif merangkumi jadual frekuensi dan jadual taburan frekuensi. Jadual frekuensi boleh menganalisa data dalam bentuk taburan seperti umur, tahap pendidikan, jenis kemudahan dan banyak lagi. Seterusnya, data berbentuk kuantitatif merujuk kepada penggunaan jadual taburan frekuensi yang memfokus kepada purata, nilai minimum, nilai maksimum, mod dan sisihan piawai.

Ujian Khi Kuasa Dua

Ujian Khi Kuasa Dua digunakan bagi menganalisis data jadual kontigensi sehala. Ujian ini digunakan bagi menguji sama ada kategori-kategori data skala nominal (dalam bentuk frekuensi) dalam satu boleh ubah berbeza secara signifikan (Chua 2013). Pemboleh ubah kajian mungkin mempunyai dua atau lebih kategori data nominal. Secara spesifik, ujian Khi Kuasa Dua untuk satu sampel memperoleh keputusan analisis yang signifikan jika frekuensi yang diperhatikan (yang dikumpul melalui kajian) dalam kategori-kategori sesuatu boleh

ubah bersandar berbeza dengan frekuensi yang dijangkakan (yang diramalkan secara teori), sekiranya saiz sampel kajian cukup besar.

Indeks Kesejahteraan Keluarga

Kajian ini menggunakan Indeks Kesejahteraan Keluarga daripada LPPKN yang terdapat dalam Laporan Indeks Kesejahteraan Keluarga pada tahun 2015. Indeks Kesejahteraan Keluarga mengandungi tujuh (7) domain 23 indikator kesejahteraan keluarga. Jadual 1 menunjukkan senarai domain dan indikator yang terdapat dalam Indeks Kesejahteraan Keluarga yang digunakan dalam kajian ini.

Jadual 1: Ringkasan Domain dan Indikator Indeks Kesejahteraan Keluarga

Domain	Indikator	
Hubungan kekeluargaan	Penglibatan ibu bapa	Masa Bersama keluarga
	Daya tahan keluarga	Imbangsan kerja dan keluarga
	Fungsi keluarga	Hubungan suami isteri
Ekonomi keluarga	Taraf hidup keluarga	Tabungan masa hadapan
	Situasi ekonomi keluarga	Beban hutang
Kesihatan keluarga	Amalan kesihatan keluarga	Pengurusan stress
	Kesihatan keluarga	
Keselamatan keluarga	Pengetahuan respon kecemasan	Keselamatan keluarga
	Rasa selamat dalam rumah	
Keluarga dan komuniti	Kerjasama dalam komuniti	Penglibatan dalam komuniti
	Hubungan dengan komuniti	
Keluarga dan agama/kerohanian	Peranan agama dan keluarga	Amalan kerohanian keluarga
Perumahan dan persekitaran	Kemudahan asas	Tahap pencemaran

$$\text{Skor indikator: } \frac{M_1 - M_2}{R} \times 10$$

M_1 = Min/ purata skor

M_2 = Skala minimum

R = Julat (skala maksimum* – skala minimum*)

Ujian Mann-Whitney-U:

Ujian Mann-Whitney U untuk menganalisis perbezaan antara dua pemboleh ubah bebas dengan pemboleh ubah bersandar yang merupakan data skala ordinal (Chua, 2013). Pemboleh ubah bebas merupakan dua kategori data yang bebas, misalnya pemboleh ubah jantina yang mempunyai dua kategori. Ujian Mann-Whitney U menguji hipotesis nul yang menyatakan dua sampel bebas yang dipilih secara rawak daripada populasi kajian mempunyai

taburan yang sama. Ujian ini akan menguji sama ada nilai median pemboleh ubah bersandar (sebagai contoh tahap kesejahteraan hidup) berbeza secara signifikan antara dua kategori dalam pemboleh ubah bebas (sebagai contoh, kumpulan responden), iaitu dalam analisis data, ujian Mann-Whitney U membezakan min pangkatan pemboleh ubah bersandar antara kedua-dua kategori kumpulan.

Hasil Kajian

Profil Responden

Jadual 2: Profil Responden Kajian

Perkara	Peserta Projek Agropolitan Gahai	Purata	Pekebun Kampung Tanjung Gahai	Purata	χ^2 (nilai-p)
	n = 45	n = 45			
Jantina					
Lelaki	82.2		88.9		0.809
Perempuan	17.8		11.1		(0.368)
Umur					
35 tahun ke bawah	2.2		4.4		
36 – 40 tahun	22.2		15.6		
41 – 45 tahun	22.2	(46.22)	8.9	(55.00)	18.290
46 – 50 tahun	28.9		11.1		(0.03)
51 – 55 tahun	11.1		6.7		
56 tahun dan ke atas	13.3		53.3		
Pendidikan					
Sekolah rendah/ UPSR	26.7		53.3		
Sekolah menengah/PMR/SRP	17.8		6.7		11.529
Sekolah menengah/ SPM	51.1		35.6		(0.021)
STPM/sijil	2.2		4.4		
Pekerjaan utama					
Penoreh getah	88.9		100		5.294
Lain-lain	11.1		0		(0.021)
Bilangan AIR*					
1 – 2 orang	11.1		26.67		
3 – 4 orang	26.7		42.22		
5 – 6 orang	44.4	(5.60)	22.22	(3.822)	
7 – 8 orang	13.3		6.67		

Lebih 9 orang	4.4	2.2
*Ahli Isi rumah (AIR)		
Sumber: Kajian Lapangan 2017		

Analisis Deskriptif

Jadual 3 menunjukkan analisis kesejahteraan peserta Projek Agropolitan Gahai dan pekebun kecil Kampung Tanjung Gahai bagi dimensi ekonomi, sosial dan fizikal, dan alam sekitar. Analisis kesejahteraan ini menggunakan skala likert (nilai 1 hingga 5). Analisis min menunjukkan peserta Projek Agropolitan Gahai mempunyai kesejahteraan tinggi untuk semua dimensi. Namun ia berbeza bagi pekebun kecil Kampung Tanjung Gahai di mana hanya kesejahteraan sosial dan fizikal serta alam sekitar yang menunjukkan tahap tinggi. Kesejahteraan dari dimensi ekonomi menunjukkan tahap sederhana.

Jadual 3: Analisis Kesejahteraan

Dimensi	Peserta Projek Agropolitan	Pekebun Kecil Kampung Tanjung Gahai
Ekonomi	4.203	3.105
Sosial dan fizikal	3.902	4.137
Alam sekitar	3.839	4.278

Skala: 1 = Sangat tidak setuju; 2 = Tidak setuju; 3 = Sederhana; 4 = Setuju; 5 = Sangat setuju

Skala: *Skor: 1.00 – 2.39: Rendah; 2.40 – 3.79: Sederhana; 3.80 – 5.00: Tinggi

Indeks Kesejahteraan Keluarga

Jadual 4: Analisis Indeks Kesejahteraan Keluarga antara peserta Projek Agropolitan Gahai dan pekebun kecil Kampung Tanjung Gahai

Dimensi	Projek Agropolitan Gahai	Pekebun Kecil Kampung Tanjung Gahai	Keseluruhan
Ekonomi	8.00	5.262	6.63
Sosial fizikal	7.30	7.52	6.33
Alam sekitar	7.02	7.64	7.02
Keseluruhan	6.66	6.81	6.66

Petunjuk:

Skor indikator/Domain indeks	Kategori
0-4	Rendah
5-7	Sederhana
8-10	Tinggi

Perbandingan Kesejahteraan

Bagi menentukan perbezaan tahap kesejahteraan kedua-dua kumpulan responden, analisis perbandingan kesejahteraan hidup antara pekebun kecil Kampung Tanjung Gahai dan pekebun Kecil Kampung Tanjung Gahai dilakukan menggunakan Ujian Mann-Whitney U. Penggunaan Ujian Mann-Whitney U kerana penggunaan data berbentuk ordinal (skala likert). Keputusan analisis data Ujian Mann-Whitney U ditunjukkan dalam Jadual 5 dan Jadual 6. Hasil analisis menunjukkan terdapat perbezaan tahap kesejahteraan hidup yang signifikan antara peserta Projek Agropolitan Gahai dan pekebun Kecil Kampung Tanjung Gahai [$U (n_1 = 45, n_2 = 45) = 742.500, p < 0.05$]. Nilai min pangkatan peserta Projek Agropolitan Gahai (51.50) yang mengatasi pekebun kecil Kampung Tanjung Gahai (39.50) menunjukkan bahawa peserta Projek Agropolitan Gahai mempunyai kesejahteraan yang lebih tinggi berbanding pekebun kecil Kampung Tanjung Gahai.

Jadual 5: Perbandingan kesejahteraan hidup antara peserta Projek Agropolitan Gahai dan pekebun kecil Kampung Tanjung Gahai

Kedudukan				
	Responden	N	Purata kedudukan	Jumlah kedudukan
Skor	Pekebun kecil Projek Agropolitan Gahai	45	51.50	2317.50
	Pekebun kecil Kampung Tanjung Gahai	45	39.50	1777.50
	Jumlah	90		

Jadual 6 menunjukkan perbandingan kesejahteraan hidup antara peserta Projek Agropolitan Gahai dan Pekebun Kecil Kampung Tanjung Gahai. Berdasarkan jadual tersebut, nilai skor Mann-Whitney U adalah 742.500 dengan nilai signifikan adalah 0.029 ($p < 0.005$). Nilai P yang kurang daripada 0.05, menunjukkan terdapat perbezaan yang signifikan untuk kesejahteraan hidup antara peserta Projek Agropolitan Gahai dan Pekebun Kecil Kampung Tanjung Gahai. Oleh itu, terdapat perbezaan bagi penghidupan kesejahteraan peserta projek agropolitan dan bukan peserta projek agropolitan.

Jadual 6: Perbandingan kesejahteraan hidup antara peserta Projek Agropolitan Gahai dan pekebun kecil Kampung Tanjung Gahai

Ujian statistik	Skor
Mann-Whitney U	742.500
Wilcoxon W	1777.500
Nilai Z	-2.182
Signifikan (2 sisi)	.029

Implikasi Dasar

Kajian ini membincangkan penghidupan kesejahteraan keluarga peserta Projek Agropolitan Gahai dengan menggunakan analisis perbandingan. Asas perbandingan bertujuan menentukan sama ada peserta Projek Agropolitan Gahai mempunyai kehidupan yang lebih baik atau sebaliknya berbanding pekebun kecil Kampung Tanjung Gahai dari aspek kesejahteraan keluarga. Hasil kajian menunjukkan peserta Projek Agropolitan Gahai mempunyai kesejahteraan yang lebih tinggi berbanding pekebun kecil Kampung Tanjung Gahai. Namun demikian, terdapat beberapa langkah yang boleh diambil oleh pihak kerajaan bagi memastikan program yang dilaksanakan memberi kesan positif kepada peserta projek terutamnya untuk jangka masa panjang. Kajian ini mencadangkan agar Kerangka Penghidupan Lestari (KPL) iaitu panduan dalam menilai program pembangunan luar bandar dipertimbangkan bagi menambah baik pelaksanaan projek agropolitan sedia ada. Selain itu, KPL juga boleh dijadikan panduan kepada Kementerian Luar Bandar dan Wilayah dan agensi-agensi perlaksana seperti Pihak Berkusa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah (RISDA) untuk mengenal pasti sebarang kekurangan ataupun kelemahan projek. Keperluan KPL ini adalah wajar kerana penilai projek agropolitan kini masih menggunakan kaedah "*feasibility study*" yang hanya mengambil kira pencapaian objektif dan keperluan penamaikan jangka masa pendek. Justeru itu, penggunaan KPL adalah wajar kerana ia memberi penilaian secara komprehensif. Penggunaan KPL ini memberi strategi mengatasi sistematik untuk sebarang masalah kerana ia memberi gambaran secara komprehensif pelaksanaan projek kepada masyarakat dan memudahkan usaha kepada penyediaan cadangan bersesuaian.

Rumusan

Kajian ini telah membincangkan impak penglibatan atau intervensi kerajaan menerusi pelaksanaan projek agropolitan dalam membasmikan kemiskinan dan ke arah penghidupan lestari. Kajian ini menunjukkan terdapat perbezaan terhadap taraf hidup masyarakat luar bandar antara yang menerima intervensi kerajaan secara langsung (menyertai projek agropolitan) dan tidak langsung (tidak menyertai projek agropolitan). Kajian ini menyumbang dari aspek kajian impak projek agropolitan dalam membasmikan kemiskinan dan menyumbang kepada kajian penghidupan lestari di Malaysia dengan menggunakan Projek Agropolitan Gahai sebagai kajian kes. Namun, kajian impak projek agropolitan ini boleh diperluaskan dengan membandingkan kemiskinan peserta projek ini dengan peserta projek agropolitan di kawasan lain. Selain itu, bagi memanfaatkan faedah program ini dengan lebih meluas, pelaksanaan program ini tidak semestinya terdiri daripada ketua isi rumah, malah boleh diperluaskan kepada golongan belia lepasan sekolah atau universiti yang belum bekerja dan berminat untuk turut serta.

Pengarang Koresponden

Mohd Khairi Ismail, Fakulti Pengurusan Perniagaan, Universiti Teknologi Mara (Kampus Dungun), 23000 Kuala Dungun, Terengganu, Khairiismail@uitm.edu.my

Rujukan

- Anand, S., & Ravallion, M. (1993). Human development in poor countries: on the role of private incomes and public services. *Journal of economic perspectives*, 7(1), 133-150.
- Broadway, R. W., & Wildasin, D. E. (1984). *Public sector economics*. Little, Brown.
- Breton, A. (1987). Towards a theory of competitive federalism. *European Journal of Political Economy*, 3(1-2), 263-329.
- Chua, Y. P. (2013). *Mastering research statistics*. McGraw-Hill Education.
- Hartweg, D. L. (1990). Health promotion self-care within Orem's general theory of nursing. *Journal of Advanced Nursing*, 15(1), 35-41.
- Jabatan Perangkaan Malaysia (2017). Laporan Penyiasatan Perbelanjaan Ibu Rumah 2016.
- Kementerian Luar Bandar dan Wilayah (KKLW) (2012). *Garis Panduan Pengurusan Ladang Sejahtera Projek Agropolitan Di Bawah Program Lonjakan Mega Luar Bandar (PLMLB)*. Putrajaya.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and psychological measurement* 30(3): 607-610.
- LPPKN (2012). Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara Malaysia (2015). *Rancangan Malaysia Keselelas (Eleventh Malaysia Plan)*. 2016–2020. Unit Perancangan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri.
- Oates, W. E. (1999). An essay on fiscal federalism. *Journal of economic literature*, 37(3), 1120-1149.
- Orem, D. E. (1985). A concept of self-care for the rehabilitation client. *Rehabilitation Nursing Journal*, 10(3), 33-36.
- Sylvia, S., Warrinnier, N., Luo, R., Yue, A., Attanasio, O., Medina, A., & Rozelle, S. (2020). From quantity to quality: Delivering a home-based parenting intervention through China's family planning cadres. *The Economic Journal*.

Qu, L., & Weston, R. (2013). *Australian households and families*. Australian Institute of Family Studies.

Wilkinson, R., & Pickett, K. (2020). *The inner level: how more equal societies reduce stress, restore sanity and improve everyone's well-being*. Penguin Books.